

Budget och verksamhetsplan

2025–2028

Ydre Kommun

Antagen av	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum/paragraf	2024-12-16, KF § 83
Giltighetstid	Tills annat beslut fattas
Uppföljningsdatum	Delårsrapport 1 och 2
Beteckning	KS 2024/87
Kategori	Budget och verksamhetsplan
Dokumentansvarig	Kommundirektör

Innehållsförteckning

<u>Omvärldsanalys</u>	<u>3</u>
<u>Befolkningsutveckling och översiktsplan för perioden</u>	<u>5</u>
<u>Analys av lokala förutsättningar</u>	<u>7</u>
<u>Kommunens ekonomiska läge</u>	<u>8</u>
<u>Förvaltningsnivå</u>	<u>10</u>
<u>Nuläge ekonomi</u>	<u>10</u>
<u>Viktiga händelser under perioden</u>	<u>11</u>
<u>Framtid</u>	<u>14</u>
<u>2024 och 2025</u>	<u>14</u>
<u>2026-2028</u>	<u>18</u>
<u>Kommunens viljeinriktningar och målarbete</u>	<u>23</u>
<u>Ydre tar sikte mot en hållbar kommun för alla</u>	<u>23</u>
<u>Ydre ger förutsättningar för varje individ att utvecklas</u>	<u>24</u>
<u>Ydre främjar ett tryggt och självständigt liv</u>	<u>25</u>
<u>Ydre stärker företagande och bidrar till ett rikt föreningsliv</u>	<u>26</u>
<u>Ydre är en attraktiv kommun för medborgare och medarbetare</u>	<u>27</u>
<u>Finansiellt mål</u>	<u>27</u>
<u>Personal</u>	<u>28</u>
<u>Nuläge</u>	<u>28</u>
<u>Arbetad tid</u>	<u>28</u>
<u>Sjukfrånvaro</u>	<u>28</u>
<u>Framtid</u>	<u>30</u>
<u>Pensionsavgångar</u>	<u>30</u>
<u>Personalbehov</u>	<u>30</u>
<u>Kompetensförsörjning/utvecklingsplan för personal</u>	<u>31</u>
<u>Investeringsbudget med projektbeskrivningar på alla projekt</u>	<u>32</u>
<u>Beslutade ramar</u>	<u>36</u>

Omvärldsanalys

I Sveriges Kommuner och Regioner (SKR): s ekonomirapport från maj 2024 går det att läsa följande. Kommunernas resultat blir väldigt svagt i år, de kommer precis över nollan. Det betyder att ungefär hälften av alla landets kommuner kommer att göra ett underskott. Resultatet kommer att stärkas ganska mycket i kommunerna kommande år samtidigt som de har en väldigt hög investeringsnivå. Det betyder att trots starkt resultat behöver de öka sin låneskuld. Det är ganska stora investeringar de behöver göra inom civilt försvar, klimatanpassningsåtgärder, VA-anläggningar med mera.

Även Ydre kommun kommer att göra ett svagt resultat i år och prognosen för 2024 är att kommunen kommer göra ett underskott på -0,2 mnkr. Prognosen för perioden 2025–2028 är att resultaten ska vara 2 procent av skatter och bidrag.

Självfinansieringsgraden av investeringar har i genomsnitt varit 76 procent under de senaste tio åren för kommunerna. När resultaten nu har fallit tre år i rad ökar istället behovet av externfinansiering, antingen via ökad upplåning eller försäljning av tillgångar. Vidare skriver SKR att kommunernas långfristiga skulder ökade 2023. En förklaring till denna ökning beror på att flera kommuner går över till att redovisa finansiell leasing i balansräkningen. Redovisningsmässigt ökar verksamhetens kostnader (hyran ses nu istället som amortering och ränta) och avskrivningarna ökar tillsammans med de finansiella kostnaderna. Ydre kommuns långfristiga skulder låg 2023 kvar på ungefär samma nivå som tidigare trots att kommunen under 2023 lagt in sin finansiella leasing i balansräkningen. Att de långfristiga skulderna inte ökade i och med detta berodde på inlösen av lån på 18 mnkr som innebar att leasingskuldens effekt på de långfristiga skulderna mildras.

Vidare skriver SKR att på grund av att inflationen sjunker tillbaka markant både i USA och Europa innebär det att fler centralbanker sänker sina styrräntor, vilket redan sker i Sverige och riksbanken kommer att sänka styrräntan ytterligare i år.

Tabell 1 • Priser, löner och räntor

Procentuell förändring och årsmedelvärde, om inget annat anges

	Utfall	Prognos		Kalkyl	
	2023	2024	2025	2026	2027
KPIF-inflation	6,0	1,7	1,6	1,9	2,0
KPI-inflation	8,5	2,6	0,4	1,7	2,1
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,8	3,8	3,5	3,3	3,3
10-årsränta, procent	2,5	2,4	2,3	2,3	2,4
Styrränta, vid årets slut, procent	4,00	3,00	2,25	2,25	2,30

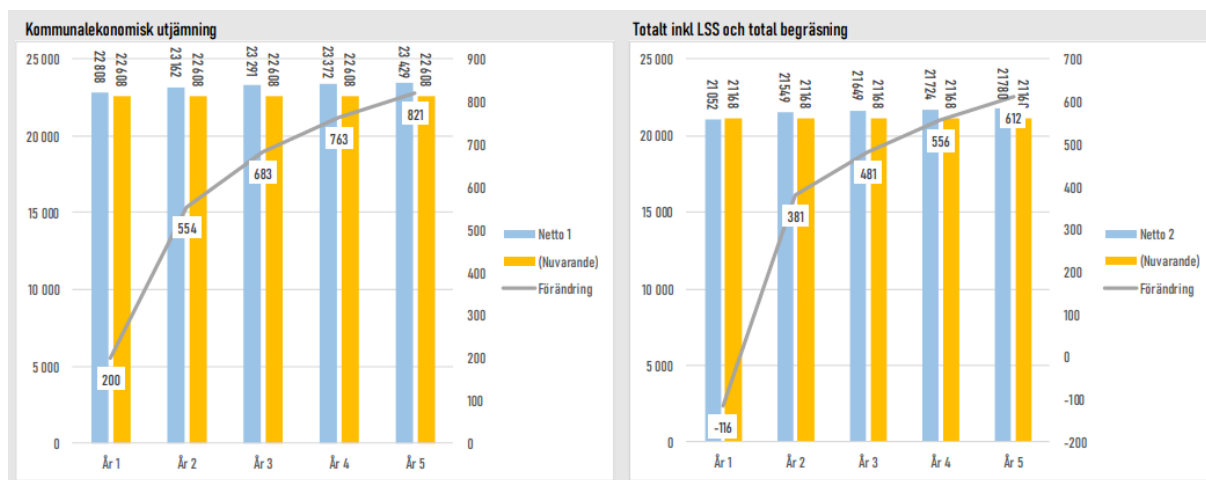
Källor: Riksbanken, Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

Att räntan beräknas att sjunka de närmaste åren är en fördel för Ydre kommun i och med att kommunen är i behov av stora investeringar inom bland annat VA-anläggningar. En minskning med räntesatsen med 1 procentenhet ger i dagsläget en effekt för kommunen på ca 0,8 mnkr. Men med tanke på de investeringar som ligger framåt under planperioden tex nya verk inom VA, renovering av Solängen, köksutredning mm, så kommer känsligheten för räntan att påverka oss i högre grad än tidigare.

I ekonomirapporten skriver SKR att riktade statsbidrag skapar merkostnader och problem samt att i finansplanen i budgetpropositionen för 2024 skriver regeringen: "Administrationen i kommuner och regioner har ökat till följd av utvecklingen av den statliga styrningen. Bland annat har antalet riktade statsbidrag ökat över tid, vilket har lett till att kommunsektorn behöver lägga mer tid och resurser på administration istället för på verksamheten. För att tydliggöra och effektivisera statens styrning av kommunsektorn behöver antalet riktade statsbidrag ses över." Ändå aviserades i vårändringsbudgeten 2024 flera nya riktade statsbidrag som gäller för 2024. Vissa hade orimligt kort framförhållning, som exempelvis bidrag till sommarjobb till kommuner med hög arbetslöshet, där det i skrivande stund fortfarande är oklart vilka kommuner som kommer att få ta del av bidraget.

Även för Ydre kommun skapar riktade statsbidrag en administrativ börda. Dock är Ydre liksom övriga kommuner i landet i behov av dessa pengar. 2023 hade kommunen 17 mnkr i statsbidrag. Detta motsvarar 6 procent av skatter och bidrag. Naturligtvis är det de två största förvaltningarna som har mest statsbidrag. Barn- och utbildningsförvaltningen 7,8 mnkr och Socialförvaltningen 5,7 mnkr. Utan dessa pengar skulle det vara svårt för förvaltningarna att bedriva den verksamhet som de har idag. Dock skapar dessa bidrag även svårigheter för verksamheterna, inte bara i utökad administration utan även i att planera sina verksamheter på lång sikt i och med att merparten av bidragen endast ges ett år i taget och i vissa fall ändras inriktningen på bidragen år från år. Finansieringen är att betrakta som osäker till sin natur.

En utredning av den kommunala utjämningen har under sommaren lämnat in sitt betänkande "Nätt och jämnt" (SOU 2024:50), remissvar skall inlämnas i början av november. Utredningen har brett tittat över samtliga former av kommunal utjämning och lägger förslag på förändring inom merparten av delmomenten. I vissa fall handlar det om uppdatering av beräkningsår, i andra fall om att förändra grunderna för beräkning helt. För Ydres del innebär förändrad beräkning inom främst kostnadsutjämningen att Ydres gleshet och litenhet leder till ökade bidrag medan det inom LSS-utjämningen innebär en ökad utgift. Sammantaget kommer Ydre med nuvarande beräkningar vid ett införande tappa 0,4 mnkr år 1 för att år 5 i genomförandet få 2,3 mnkr (observera att dessa beräkningar baseras på 2022 som underlag och att alla delar i utredningen går igenom. Utredningen är mycket omfattande, totalt 1020 sidor).

Befolkningsutveckling och översiktsplan för perioden

SKR skriver i ekonomirapporten i maj att en klart lägre befolkningstillväxt, där antalet barn och unga minskar rejält, kommer att sätta sin prägel på sektorn kommande år. Antalet barn och unga beräknas minska med 200 000 fram till 2033. Det kommer alltså inte bara att bli svagare skatteintäkter än vad många räknat med utan det betyder också betydligt mindre behov av förskola, skola och barnomsorg.

Samtidigt ökar antalet personer över 80 år i stort sett i samma takt som i tidigare prognoser. Fram till 2033 förväntas antalet invånare som är 80 år eller äldre öka med nästan 40 procent enligt SCB:s senaste befolkningsprognos. Med samma nyttjandemönster som idag medför det stora behov av äldreomsorg framåt. Över tid har dock andelen äldre med behov av hemtjänst eller särskilt boende minskat. Förändringen innebär att resurserna kommande år måste ställas om från verksamheter inriktade på barn och unga till verksamheter riktade mot äldre.

Ydre kommun använder Statisticon till att ta fram befolkningsprognoser och enligt den senaste från mars 2024 beräknas kommunens invånare totalt minska med 44 personer fram till 2033.

Tabell 1: Folkmängd Ydre kommun efter åldersklass

Ålder / År	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0-5	201	201	189	185	179	183	191	195	198	200	201
6-9	166	148	151	145	150	150	134	129	122	124	130
10-12	99	121	124	130	119	111	111	113	120	110	101
13-15	105	104	102	101	121	123	129	119	112	112	113
16-18	131	106	112	103	101	100	101	117	118	122	113
19-24	157	157	146	157	150	153	151	142	145	143	151
25-44	649	661	666	663	654	660	667	670	665	664	661
45-64	943	922	913	901	909	892	879	874	861	863	862
65-79	874	855	848	831	817	813	808	797	802	798	790
80-100	312	346	359	388	402	418	432	448	459	462	469
Totalt	3 637	3 620	3 611	3 606	3 602	3 602	3 602	3 604	3 602	3 598	3 593

När det gäller Ydres barn och unga är befolkningen inom 0–5 år som lägst 179 barn 2027. De närmaste åren minskar barnafödandet medan det efter 2027 går sakta uppåt. 2033 ligger det på samma nivå som idag.

När det gäller barn mellan 6–15 år ligger det på en totalnivå som högst 2027 med 390 barn och sedan sjunker det ner till 344 barn som lägst 2033, vilket är en minskning med 46 barn totalt. De olika åldersindelningarna har olika år där de är som flest men gemensamt från 2024 och framåt är att alla har som lägst nivå 2033.

När det gäller åldersgruppen 16–18 år, gymnasieåldern, är den som lägst med 100 ungdomar 2028 och som högst med 122 ungdomar 2032 och sedan sjunker något till 2033.

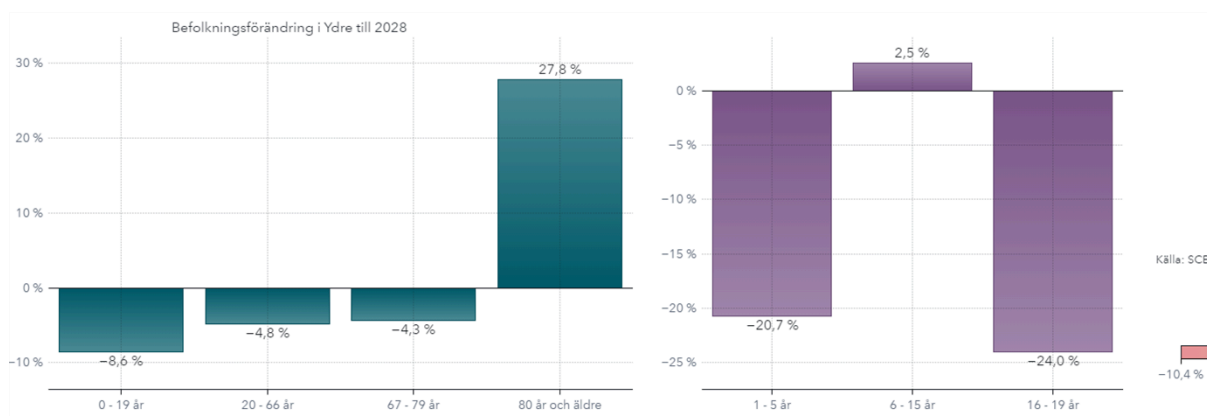
När det gäller Ydres äldre invånare ökar de på totalen mellan 2024 och 2033 med 58

personer. I åldersgruppen 65–79 år är det en minskning med 65 personer och i åldersgruppen 80–100 år en ökning med 123 personer. Åldersgruppen 65–79 år är som högst 2024 med 855 personer och lägst 2033 med 790 personer vilket är precis tvärt om mot 80–100 åringarna som är som lägst 2024 med 346 personer och högst 2033 med 469 personer.

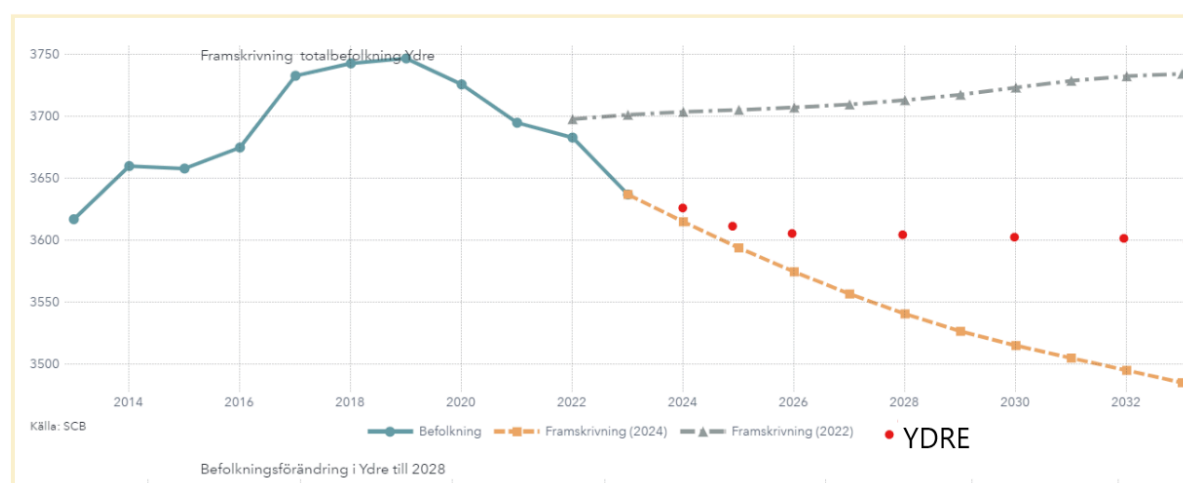
Under 2023 hade 43 procent av kommunens invånare över 80 år insatser i form av hemtjänst eller särskilt boende. Om denna procentsats håller i sig kommer 182 personer ha behov av insatser 2033.

SCB

Under sommaren 2024 kom SCB med en ny befolkningsframskrivning. Enligt denna så kommer Ydres befolkning att minska till 3 485 invånare 2033. Minskningen skulle innebära ett ytterligare tapp med 108 personer till 2033. Skillnaden i SCB:s befolkningsframskrivning jämfört med tidigare är att barnafödandet per kvinna just nu är mycket lågt och det tillskott som kvinnor födda 1988–1992 tidigare beräknades tillföra nu ser ut att bli klart lägre. Eftersom denna årsgrupp är väsentligt större än kommande årsgrupper så kommer antalet barn totalt att minska markant jämfört med tidigare prognoser.

Om SCB:s prognos slår igenom minskar underlaget inom förskolan med 20% till 2028, samtidigt som ökningen inom äldreomsorgen landar på strax under 30%.

I jämförelsen så ser vi en flackare utveckling som beror på att Statisticon har en byggprognos och dessutom har en mycket mer lokalt regionalt baserad beräkning än SCB.

SCB:s prognos visar tydligt att tillväxtperioden i befolkningen som vi haft nu ligger bakom oss

Ydre Kommun, Budget och verksamhetsplan 2025–2028(39)

och den vikande befolkningskurva som Ydre har haft de senaste åren kommer att delas med allt fler kommuner i Sverige.

Analys av lokala förutsättningar

Ydres demografi visar att kommunens befolkning blir äldre och invånarna i arbetsför ålder minskar. För att klara den stora utmaningen med kompetensförsörjning behövs gemensamma strategier som blir avgörande för att vara en attraktiv arbetsgivare. En utmaning i en liten kommun som Ydre är att med få medarbetare verkställa uppdragen precis som en stor kommun, vilket kan vara en utmaning då vi har färre resurser och bredare tjänster.

Utifrån den demografiska utmaningen gör Socialförvaltningen några strategiska val för kommande år. Dels en ny organisation med ytterligare ett chefsled inom äldreomsorgen för att kunna möta framtidens utmaningar genom en samlad äldreomsorg med skarpt fokus på omvärldsanalys och "nytänk", dels nya riktlinjer för biståndsbedömning av insatser till målgruppen 65+ som fokuserar på stöd till egenvård och förebyggande insatser för att ge möjlighet att bo kvar hemma så länge som möjligt.

En lägre befolkningstillväxt kan även komma att påverka antalet enheter inom barn- och utbildningsförvaltningen. Ydres grundskolor har hög lärarbehörighet, i förskolorna finns behov av fler med förskolläroexamen och i fritidshemmen finns ett mycket stort behov av att utbilda/rekrytera behöriga lärare.

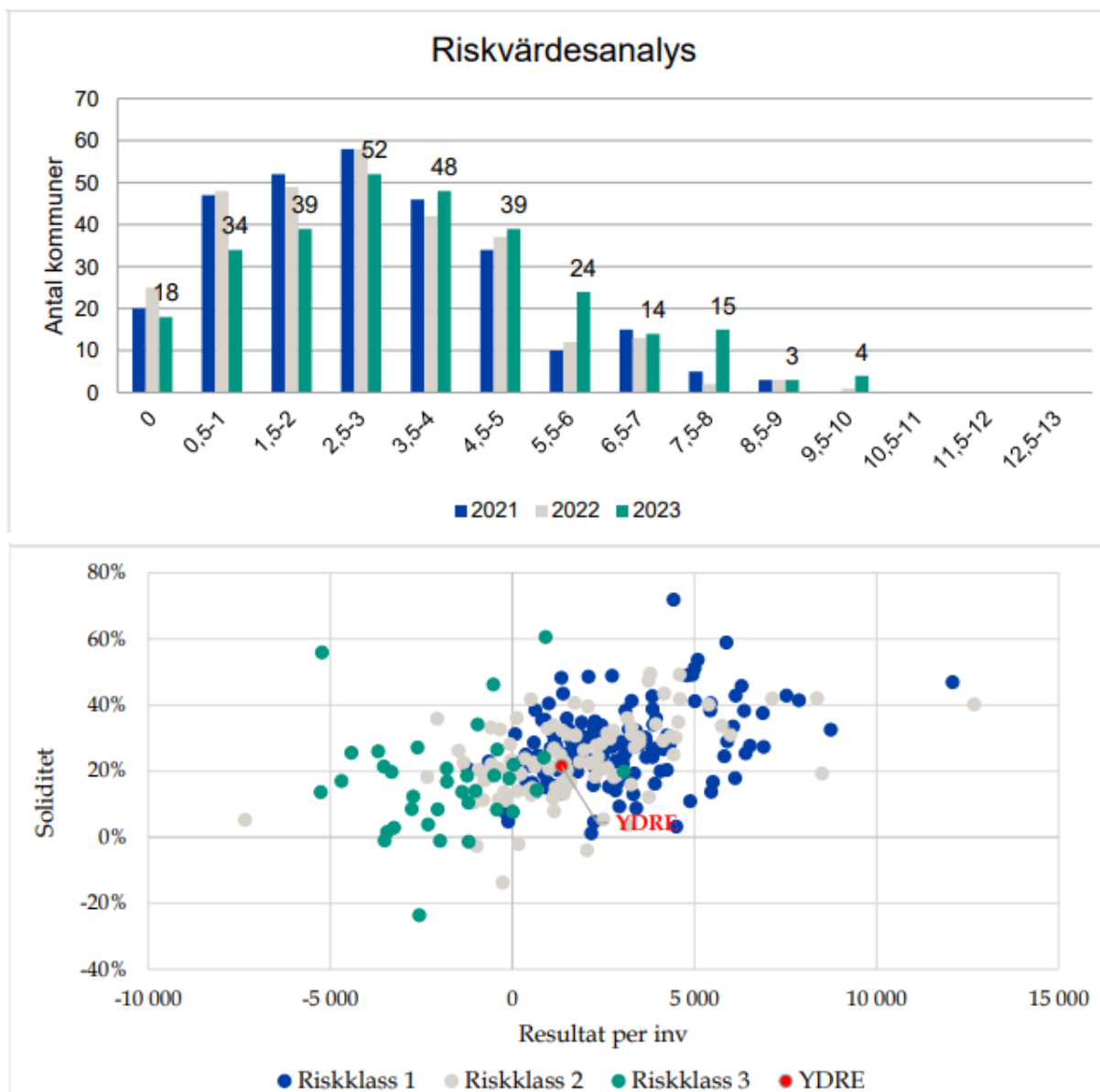
För att Ydres befolkning ska kunna öka måste det finnas möjlighet för inflyttning och för att skapa detta måste en rotation på husmarknaden ske. Detta underlättas med hjälp av nybyggnation av hus och lägenheter eller andra boendialternativ anpassade till äldre. Det pågår ett arbete med att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjning som tillsammans med tillhörande åtgärdsplan kommer att visa på både på bostadsmarknadens behov och åtgärder för att öka möjligheten till inflyttning. Emellertid satsar även grannkommunerna på att öka sin befolkning genom att erbjuda boende alternativ i attraktiva sjöområden, närhet till kommunikation med mera, vilket kan göra det svårare för kommunen att få inflyttning.

Kommunens ekonomiska läge

Finansiellt läge

I den årliga finansiella analys som Kommuninvest tar fram bibehåller Ydre kommun riskvärdet 1,5. Detta innebär i praktiken att Ydre ligger bland de 100 medlemskommuner med lägst riskvärde

Kommuninvest analys innebär en jämförelse av 11 olika värden där den sammanvägda analysen ger 1,5 i riskvärde

Verksamhetens resultat

2024 verkar bli ett tufft år för Ydre kommun då prognosen efter tertial 2 pekar på ett litet underskott. Det som tynger inom kostnadssidan är främst högre personalkostnader inom äldreomsorgen, samt pensionskostnader.

När vi blickar bakåt så kommer vi från en lång period av goda resultat. Ett mål som antogs av kommunfullmäktige i juni pekar ut, sett över en 10 årsperiod, att 2% av skatter och bidrag i genomsnitt innebär att vi uppnår god ekonomisk hushållning.

	Resultat mnkr	Uppnått eller ej
2024 PR	-0,20	2,48%
2023	4,20	2,69%
2022	16,30	2,30%
2021	11,60	1,55%
2020	6,80	0,82%

Ekonomisk planering

I budgeten för 2025 ses en viss förbättring samtidigt som besparingar och effektiviseringar inom verksamheterna är utlagda i ramarna med totalt 3,5 mnkr. I budgeten 2026 stiger det till 3,9 mnkr.

I 2025 års budgetprocess har kommunen använt SKR:s prislappsmodell fullt ut och i förvaltningarnas ramar har både pris och löneökningkompensation lagts ut. Totalt har 32,5 mnkr lagts ut i positiva prioriteringar. I budget 2026 minskar det till 30,5 mnkr. I budget 2027 minskar det till 25,4 mnkr. I budget 2028 minskar det till 19,2 mnkr.

I handlingsutrymmet finns poster reserverade för att hantera den ökning av hyreskostnad som förväntas i samband med Solängens renovering, dessutom finns medel för ökade kapitalkostnader för ombyggnad av köken på Solängen och Ydreskolan. Totalt innebär det att 2028 finns 11 mnkr reserverade till detta.

Förvaltningsnivå

Nuläge ekonomi

Kommunen totalt (TKR)	Budget augusti	Utfall augusti	Ack Avvikelse	Riktpunkt 66,7%	Utfall augusti 2023	Avvikelse föregående år
Intäkter	254 090	253 725	-365	66,5%	243 508	10 218
Kostnader	-96 391	-95 432	960	65,8%	-98 774	3 342
Personalkostnad	-142 862	-146 272	-3 410	68,3%	-131 418	-14 854
Kapitalkostnad	-11 047	-11 267	-220	68,8%	-7 592	-3 675
	3 789	754	-3 035		5 724	-4 969

Ydre kommun visar för perioden 2024-01-01 - 2024-08-31 ett positivt ekonomiskt resultat på 754 tkr, vilket ger en negativ budgetavvikelse på 3 035 tkr. Riktpunkten för perioden ligger på 66,7 procent. Intäkter och kostnader ligger under denna riktpunkt vilket betyder att det kommit in mindre intäkter än vad som är budgeterat och att mindre kostnader har gått åt under perioden. Vidare så ligger personalkostnader och kapitalkostnader över riktpunkten vilket betyder att dessa budgetar har dragits över.

Avvikelsen mot samma period är - 4 969 tkr, de två största skillnaderna är inom intäkter och personalkostnader. När det gäller intäkterna så ligger den största förändringen i att bidrag från staten har ökat i form av inkomstutjämningsbidrag, regleringsbidrag, kostnadsutjämningsbidrag och fastighetsavgiften. När det gäller ökningen av personalkostnader så ligger den största delen inom socialförvaltningen där man från och med oktober 2023 startade upp projektet "Heltidsresan", fick ändra sina scheman för att anpassa dessa till EU-direktiv om 11-timmars dygnsvila, inga delade turer, möjlighet till heltid och två helger av fem.

Förvaltningarnas budgetavvikelser för perioden går att se i tabellen nedan.

Kommunledningsförvaltningen - 299 tkr: Underskottet beror på fastighetsavdelningen har fått ökade kostnader på grund av personal och verksamhet vilket inte täcks upp av övriga avdelningars överskott.

Barn- och utbildningsförvaltningen + 1 826 tkr: Överskottet beror största delen på två faktorer. Dels har det kommit in mer statsbidrag än vad som var budgeterat och dels har budget för personal inte fullt ut tagits i anspråk under början av året.

Socialförvaltningen -6 635 tkr: Underskottet beror på ovan nämnda kostnader för ändrade scheman och EU-direktiv. Underskottet beror även på att bidrag som räknades med i budgeten inte har kunnat erhållas fullt ut. Placeringskostnader för barn-och unga och kostnader för inhyrd personal, sjuksköterskor och biståndshandläggare.

Samhällsbyggnadsförvaltningen -581 tkr: Underskott beror på att de intäkter som budgeterats med inte har kommit in, framförallt taxor och avgifter.

Finansförvaltningen + 2 653 tkr: Överskottet beror till största delen på att de finansiella kostnaderna inte har gått åt i och med att inga nya lån har tagits under året samt att

ränteintäkterna har blivit högre än budget vilket har täckt upp de ökade kostnaderna för pensioner.

Kommunen totalt per förvaltning (TKR)	Budget augusti	Utfall augusti	Ack Avvikelse	Riktpunkt 66,7%	Utfall augusti 2023	Avvikelse föregående år
Kommunledningsförvaltning	-40 216	-40 515	-299	67,5%	-34 204	-6 311
Barn och utbildningsförvaltningen	-58 766	-56 940	1 826	64,4%	-55 499	-1 441
Socialförvaltning	-72 386	-79 021	-6 635	72,6%	-76 850	-2 171
Samhällsbyggnadsförvaltning	-8 109	-8 690	-581	71,9%	-6 952	-1 739
Finansförvaltning	183 266	185 920	2 653	67,6%	179 228	6 692
	3 789	754	-3 035		5 724	-4 969

Viktiga händelser under perioden

ÖVERGRIPANDE

2024 är första året organisationen arbetar med ny vision och nya politiska viljeinriktningar och uppdrag 2024–2027. Kommunfullmäktige beslutade i juni om en reviderad styrmodell och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. I juni fattades beslut om budget 2025–2028, upprättad enligt SKR:s "prislappsmodell".

Från 1 januari 2024 har Brottsförebyggande rådet och Folkhälsorådet lagts samman till Strategiskt råd för social hållbarhet, i syfte att effektivisera det förebyggande arbetet.

Från och med 1 juli är kommunen organiserad i fyra förvaltningar istället för tre: Barn- och utbildningsförvaltningen, Kommunledningsförvaltningen, Socialförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningen. Samhällsbyggnadsförvaltningen hette tidigare Samhällsbyggnadsavdelningen och var då en del av kommunledningsförvaltningen.

ITSAM:s styrdokument bestående av förbundsordningen, direktionens reglemente och ITSAM-avtalet har reviderats.

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Ydre kommun har tillsammans med Tranås, Anebys, Boxholms och Ödeshögs kommuner tecknat ett primärt samverkansavtal för Holavedens samverkansområde, ett gemensamt samverkansområde för gymnasie- och kommunal vuxenutbildning.

Nya riktlinjer för förskola och fritidshem är antagna av Kommunstyrelsen och det har införts kostabonnemang för pedagogiska luncher.

Språkutvecklande förskola, IFOU:s program, går in på sista året och har varit lyckosamt med en mycket bra kompetensutvecklingsform.

Elevantalet har sjunkit på F-3 (Grabe) och fritidshem i Österbymo, vilket påverkar både organisation och budget. Ett samarbete, "Fritidsklubben", med ungdomsgården Navet kommer att påbörjas för att skapa större intresse för de yngre att vara kvar på fritids tills de är lite äldre

Dialog har påbörjats för att eventuellt ändra upptagningsområden i kommunen, dels för att

det finns behov och önskemål från medborgare och dels för att eleverna ska fördelas jämnare på de två F-3 skolorna i Ydre kommun och för att resurserna ska kunna nyttjas bättre.

I arbetet med värdegrund kopplat till förintelsen, rasism och nazism har årskurs 9 genomfört en hågkomstresa till Oslo. Eleverna har informerat om sina erfarenheter från resan för sina skolkamrater på högstadiet.

Kulturskolan har inför höstterminen 2024 fått många anmälningar till dans, piano och gitarr. Det är stora svårigheter att rekrytera personal till kulturskolan då det är kombinationstjänster. Andelen tjänster inom grundskolan är relativt stor och har till och med ökat detta läsår, vilket medför att i andelen tjänster för kulturskola ryms ej alla anmälda elever, vilket medför att elever i de yngre åren sätts på kö.

Liksom i många andra kommuner minskar elevantalet i vuxenutbildningen, mycket på grund av mindre elevantal än väntat på Svenska för invandrare. Lärcentrum firade 1 år i mars. Besökarantalet till lärcentrum har ökat och det är idag en viktig mötesplats för våra invånare med bland annat lugn studiemiljö, workshops, språkcafé och läxhjälp. Tiderna gällande läxhjälp för samtliga åldrar har utökats för höstterminen 2024 tack vare stärkt samverkan mellan biblioteket och studie- och yrkesvägledare.

KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN

EU-valet genomfördes den 9 juni med förtidsröstning under perioden 22 maj till 9 juni. Ydres första medborgarskapsceremoni hölls i anslutning till nationaldagsfirandet.

Under 2024 pågår projektet KOKO Ydre. Under sommaren feriearbetade fem ungdomar med projektet.

Tillsammans med RF-SISU arrangerade kommunen ännu ett lyckat Sportis Camp med 75 anmälda barn. Kommunen har erbjudit avgiftsfri sommarskola för barn- och ungdomar folkbokförda i Ydre kommun. 106 deltog.

Föreningars ansökningar om investeringsbidrag har ökat i antal. Ansökningarna pekar på behovet av underhåll och renoveringar i anläggningarna.

Ydre kommun tog vid årsskiftet över förpackningsinsamlingen från FTI och sköter städning och tillsyn av återvinningsstationer. Sedan april finns ytterligare en återvinningsstation, placerad utanför COOP. En utökning av bemanningen har skett i syfte att utveckla kundtjänst inom avfall, renhållning, gata, park, VA och fjärrvärme.

Stora arbeten med ledningsnätet har genomförts inom VA-verksamheten. Gata Park har även arbetat med de avlopp och dricksvattenverk som kommunen ansvarar för. Arbetet med förstudie om ny fjärrvärmelösning närmar sig slutet och den kommer under hösten att presenteras för politiken.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Inom hela verksamheten har OpenE införts som verksamhetssystem för kontakt med medborgare i samtliga typer av frågeställningar som kommer in till verksamheten. OpenE används också för handläggning av ärenden som inkommer internt samt från andra myndigheter. Verksamhetssystemen Evolution och OpenE har byggts ihop, vilket möjliggör

diarieföring av e-tjänsteärenden direkt i Evolution. Detta arbete fortsätter nu med uppsättning av diaries för färdtjänst med tillhörande e-tjänst.

Naturum Sommen har under sommaren 2024 fungerat bra och inom sin budget. Restaurangen är ute till försäljning och det är osäkert hur det kommer att påverka kommunens verksamhet.

Detaljplan för Rydsnäs camping har vunnit laga kraft. Fortsatt planering pågår för att påbörja arbetet med att utveckla campingområdet.

Ydre kommuns övertagande av fibernätet på Asby Udde (325 anslutningar) genomfördes i mars. Ydre kommun har beviljats bredbandsstöd från Post- och telestyrelsen för två utbyggnadsprojekt under 2023–2026, Ydre Syd (fortsättning av Svinhultsprojektet) och Ydre Mitt. Projektering av projekten är påbörjat.

Räddningstjänsten har utbildat tre nya deltidsbrandmän, samt en ny styrkeledare.

Under året har verksamheten inom civil beredskap ökat förmågan till samband under störda förhållanden inom samtliga förvaltningar, planerat för beredskapsveckan med anslutande internutbildning och övning, stärkt säkerhetsskyddet, samt arbetat med kommunens krigsorganisation

Under året har implementeringen av verktyget Sefos påbörjats av ITSAM för Ydre kommun, som ger möjlighet till säker kommunikation internt samt externt.

Naturvårdsprojektet restaurering av Fågelmaderna kommer att genomföras under 2024. Projektet genomförs på privat mark med kommunen som huvudman och Länsstyrelsen tar 90% av projektets kostnader. Naturskyddsföreningen planerar en förundersökning om återvätning av ett område kring Svartgölen.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Nya riktlinjer för biståndsbedömning av insatser för äldre och personer med funktionsnedsättning utifrån socialtjänstlagen har antagits av Kommunstyrelsen. Även nya riktlinjer för avgiftshandläggning har antagits.

Under våren har samtliga 105 larm i ordinärt boende bytts ut då ett nytt avtal med ny larmoperatör påbörjats.

Projekt "Heltidsresan" påbörjades i oktober 2023 med att införa ett schema anpassat till EU:s arbetstidsdirektiv. Då instruktionerna samtidigt var att personalen skulle fortsätta arbeta två helger av fem samt ta bort delade turer ledde det till ett behov av att anställa särskilda helgarbetare. Detta sammantaget har lett till ökade kostnader som ej funnits täckning för i den tilldelade budgeten.

SSIH (specialiserad sjukvård i hemmet) har ersatts av LAH (Lasarettens ansluten hemsjukvård). Nära vård kommer att bli ett allt mer närvarande begrepp de närmaste åren. Mer vård ska utföras i hemmen för att möta patientens behov och önskemål.

Avtalssamverkan pågår med fler mindre kommuner, gemensamt arbete kring familjerätt. Uppstart av arbetet med gemensam familjehemsrekrytering, Ydre projektleder, totalt nio kommuner medverkar.

Framtid

AN3	Ack utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024 T2	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
11 Kommunchef	10 389 538	13 529 000	14 745 000	14 879 000	63 220 000	65 440 000	68 537 000
12 Ekonomichef	7 870 035	7 683 200	6 104 200	7 455 000	0	0	0
16 Kostchef	7 887 530	8 793 000	8 588 000	8 622 000	0	0	0
18 Chef VA Gata o park	4 657 086	5 634 000	5 597 000	5 597 000	0	0	0
19 Fastighetschef	20 186 580	19 521 800	20 802 800	19 620 000	0	0	0
42 Kultur och bibliotekschef	3 137 033	4 880 000	4 818 000	4 955 000	0	0	0
1 Kommunledningsförvaltning	54 127 802	60 041 000	60 655 000	61 128 000	63 220 000	65 440 000	68 537 000
60 Barn och utbildningschef	14 731 247	14 958 000	15 742 000	20 317 000	87 558 000	87 020 000	86 823 000
61 Rektor F-3 och fritids	15 840 486	15 805 000	15 640 000	14 767 000	0	0	0
62 Rektor grundskola 4-9	16 719 195	17 824 000	17 302 000	15 193 000	0	0	0
63 Förskolechef	17 060 739	17 542 000	17 541 000	16 958 000	0	0	0
64 Gymnasium kommvux	19 989 185	20 199 000	20 012 000	17 165 000	0	0	0
65 Kulturskola	1 652 877	2 026 000	1 835 000	2 227 000	0	0	0
6 Barn och utbildningsförvaltning	85 993 729	88 354 000	88 072 000	86 627 000	87 558 000	87 020 000	86 823 000
71 Socialchef	9 113 367	9 908 000	3 433 000	10 188 000	117 956 000	122 818 000	126 620 000
72 IFO-Chef	40 865 889	32 689 000	34 544 000	20 393 000	0	0	0
73 EC Hemtjänst korttids	18 093 778	20 193 000	18 791 000	18 926 000	0	0	0
74 EC Demens	13 262 990	13 840 000	14 757 000	11 405 000	0	0	0
75 EC Hemsjukvård	11 725 777	10 108 000	11 317 000	14 402 000	0	0	0
76 EC SÄBO natt pers.ass	23 240 226	22 145 000	25 115 000	19 842 000	0	0	0
77 Äldreomsorgschef	11 725 777	8 521 000	8 446 000	18 907 000	0	0	0
7 Socialförvaltning	128 027 804	117 404 000	116 403 000	114 063 000	117 956 000	122 818 000	126 620 000
17 Samhällsbyggnads chef	5 645 591	7 634 000	7 491 000	9 349 000	15 025 000	15 007 000	14 673 000
15 Räddningschef	5 286 063	4 454 000	4 627 000	5 412 000	0	0	0
8 Samhällsbyggnadsförvaltning	10 931 654	12 088 000	12 118 000	14 761 000	15 025 000	15 007 000	14 673 000
90 Finansiering	-271 622 721	-275 050 000	-276 992 000	-284 283 000	-296 678 000	-304 373 000	-316 290 000
91 Handlingsutrymme				1 870 000	6 830 000	7 850 000	13 154 000
9 Finansförvaltning	-271 622 721	-275 050 000	-276 992 000	-282 413 000	-289 848 000	-296 523 000	-303 136 000
Årets resultat	-4 267 509	-5 684 000	256 000	-5 834 000	-6 089 000	-6 238 000	-6 483 000

2024 och 2025

ÖVERGRIPANDE

Vid årsskiftet planeras en förändring av Myndighetsnämnden för socialtjänst och skola, till att endast omfatta socialtjänst. Ett nytt reglemente och delegationsordning tas fram för den nya nämnden och för kommunstyrelsen. Som en följd av detta kommer styrmodellen att revideras.

Intensifierat samarbete mellan kommunerna inom ITSAM. Nya styrdokument och en ny organisation för ITSAM kommer att avspegla sig i kommunens sätt att arbeta tillsammans med ITSAM.

Sveriges kommuner har enats om en strategisk agenda – ett handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering. Kommunledningen har beslutat att Ydre kommun ska skriva under handslagen med SKR inom områdena:

- Breddinförande av vissa välfärdstekniska lösningar inom Socialtjänst. Initiativet avser ett breddinförande av vissa välfärdstekniska lösningar inom vård- och omsorgstjänster för äldre personer och personer med funktionsnedsättning.

- Införande och utveckling av Digital post. Initiativet innebär att kommuner skickar sin utgående post digitalt i första hand. Tekniska och organisatoriska förutsättningar behöver etableras i den egna kommunen och arbetssätt behöver ses över. Förändringar behöver också ske nationellt.
- Införande Säker digital kommunikation, SDK, för socialtjänsten. Initiativet syftar till att fler kommuner ska ansluta till SDK, initialt för socialtjänsten. SKR ska även verka för att andra aktörer, som myndigheter och privata utförare, ansluter.
- Identitets- och behörighetshantering. Syftet med initiativet är att skapa en tydlighet i hur kommuner bör etablera och arbeta med identitets- och behörighetslösningar för fortsatt säker och effektiv verksamhet.

Deltagande i dessa aktiviteter sker samordnat med ITSAM och dess medlemskommuner.

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Dialog förs med närliggande kommuner och regionen kring sekundära samverkansavtal för gymnasie- och kommunal vuxenutbildning, främst med Höglandsförbundet och Region Östergötland där naturbruk är viktig.

Under 2025 kommer det vara krav på att skolor har bemannade skolbibliotek med utbildade skolbibliotekarier, vilket kräver samverkan och högre kostnader.

Samarbete med specialpedagogiska skolmyndigheten och Boxholms kommun kring specialpedagogiska utvecklingsfrågor vilket innebär ett ökat stöd till rektorer och elevhälsa.

Förvaltningen undersöker möjligheten att organisera en central barn- och elevhälsa, för att skapa större likvärdighet i verksamheten.

Antalet stängningsdagar för förskola och fritids behöver utökas för att kvalitetssäkra verksamheten ytterligare.

För att eleverna ska fördelas jämnare på de två F-3 skolorna utreds möjligheten att flytta gränsen för upptagningsområdet för elever i Asbyområdet. Resurser skulle sannolikt kunna nyttjas bättre med enparallelligt i Österbymo och fulla klasser i Hestra.

KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN

Planering för det allmänna valet 2026 påbörjas under hösten 2025. Då valdistrikten är för små behöver kommunfullmäktige fatta beslut om ny valdistriktsindelning och överlämna det till länsstyrelsen under 2025.

Fortsatt implementering av ärendehanteringssystemet Evolution och Netpublicator för att digitalisera utskick av kallelser och handlingar samt protokolljustering. Arbetet i arkivet kommer successivt att förändras i och med övergången till digital arkivering. Under 2024 har kommunen en timanställd arkivarie. Detta arbete kommer att övertas av kansliet under 2025.

Ydre kommun står i begrepp att teckna avtal om lönekontor med Vimmerby kommun. Dialog pågår med övriga ITSAM-kommuner angående ett gemensamt lönekontor.

Under hösten lanseras en reklamkampanj med två filmer. En marknadsföringsplan ska tas fram för det fortsatta arbetet med att "sätta Ydre på kartan". KOKO Ydre fortsätter sitt arbete

med att bland annat skapa hörlurskoreografier, filmer och dansdikter tillsammans med kommuninvånare och verksamheter. När materialet är klart kommer det användas som marknadsföringsmaterial och synliggöras på kommunens hemsida.

Biblioteket fortsätter med aktiviteter och läsfrämjande insatser för vuxna och seniorer parallellt med det läsfrämjande arbetet för barn och unga. Öppettider och bemanning ses över för att trygga filialen i Hestra och en projektgrupp för skolbibliotek är tillsatt.

Under hösten påbörjas arbetet med Ydres kulturplan, som ska utgå från inriktningar och mål i den regionala kulturplanen för Östergötland. En dialog med allmänheten, föreningsliv, kommunpolitiker och tjänstemän är avgörande för att skapa en kulturplan där kommuninvånarna aktivt deltar, vilket kommer att erbjudas genom möten, workshops och andra aktiviteter under våren 2025.

Ett utbyte av reningsverket i Forsnäs kommer genomföras under 2025.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Från 1 september ansvarar Samhällsbyggnadsförvaltningen för handläggning av färdtjänsttillstånd. Under hösten 2024 så kommer en framtida organisation av området miljö, hälsa och livsmedel att utredas. Inom området bygglov förbereds avtalssamverkan med Ödeshögs kommun för att kunna stödja varandra vid handläggning. Förslag till beslut angående denna avtalssamverkan presenteras för Kommunstyrelsen under hösten.

Pågående arbeten med planer och program som planeras vara redo för beslut under 2025:

- Granskningsversion av ny översiktsplan
- Bostadsförsörjningsriktlinjer
- Arbete med detaljplaner för Bianäset, Rangelstorp och del av Kroksmåla
- Nytt naturvårdsprogram med åtgärdsplan

Pågående utvecklingsarbeten som planeras vara redo för projektbeslut under 2025:

- Utveckling av området för ny camping i Rydsnäs. Planering kring utformning och driftsform kommer att startas under hösten 2024.
- Arbete pågår inom ortsutvecklingsprojekt. Detta berör utveckling av fastigheten Tranåsvägen 3, ny infart för tung trafik till delar av Österbymo och utveckling av befintliga obebyggda tomter i kommunens tätorter..
- Utveckling av busshållplatsområdet i Ramfall och byggnation av gång- och cykelväg Ramfall-Bubbetorp.
- Trafiksäkerhetshöjande åtgärder utmed väg 131 genom Hestra.

Fiberutbyggnadsprojektet Österbymo-Svinhult (29 anslutningar) avslutas under 2024 och arbetet med projekten Ydre Syd (29 anslutningar) och Ydre Mitt (20 anslutningar) fortsätter. Kommunen har skickat in ansökningar till Post- och Telestyrelsen om bredbandsstöd för 2024. I mars 2025 stänger Telia ned kopparnätet i Österbymo. Under hösten 2024 skickas ett erbjudande om fiberanslutning till rabatterat pris ut till ett 80-tal adresser som inte är anslutna i Österbymo.

Avtal kommer att skrivas med VÖKBY Bredband AB som får i uppdrag att sköta drift och underhåll av det passiva nätet och vara en resurs för kommunen när det gäller utbyggnad av

nätet. Tidigare har ITSAM haft hand om drift och underhåll av det passiva nätet.

Under hösten 2024 kommer avtal skrivas med Brandskyddsföreningen för införande och utbildning av civila insatspersoner. Ökad utbildning av deltidsbrandmän påverkar personal och materialkostnader under 2024 och 2025.

Under 2025 kommer ATV (All Terrain Vehicle) med tillhörande utrustning att införskaffas, i enlighet med tidigare investeringsbeslut, för att exempelvis stödja skogsbrandsbekämpning, olycksfall i oländig terräng samt förmågan att hantera fredstida kriser.

Arbetet med att stärka kommunens civila beredskap fortsätter. Den 30 september presenterade regeringen utredningen om *Kommuners och regioners grundläggande beredskapsansvar*.

Från 2025 och framåt finns medel avsatta för att ingå gemensam TiB (Tjänsteman i Beredskap) med Kinda kommun.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Det ettåriga projektet "Heltidsresan" inom äldreomsorgen avslutas i oktober 2024. Delade turer på helgerna återinförs och därmed halveras behovet av helgtjänster. Anpassning i bemanning inom äldreomsorgen sker för att matcha prislappen, inklusive prioriteringar.

Förberedelser pågår inför införandet av ny socialtjänstlag som planeras träda i kraft 1 juli 2025. Lagen kommer att ställa krav på fler insatser till olika målgrupper utan biståndsbedömning, så kallade serviceinsatser. Detta kommer att påverka både äldreomsorgen genom att exempelvis trygghetslarm och matdistribution kan beställas på eget initiativ. Inom individ- och familjeomsorg kan det innebära att individer och familjer ska kunna få hjälp utan dröjsmål, kommunen behöver kunna erbjuda olika insatser utan föregående ansökan och utredning. Skarpare krav föreligger på att insatserna som erbjuds ska bygga på evidens. Utmaningen för Ydre kommun blir att erbjuda ett tillräckligt stort utbud för att tillgodose olika målgrupper, exempelvis beroende på olika kategorier, familjestöd/ behandling och enskilda råd- och stödsamtal för olika målgrupper. Socialförvaltningen kommer att få ett större uppdrag vad gäller brottsförebyggande arbete, exempelvis inom avhopparverksamhet. Även inom området tidigt samordnade insatser för barn och unga kommer det att finnas en starkare förväntan på socialförvaltningen vilket kommer att medföra ett fokus på förvaltningsövergripande samverkan. Här kommer vi att ha god nytta av vår struktur inom "Alla barn i Ydre". Även en översyn av sekretessbestämmelser pågår för att underlätta samverkan.

I arbetet med omställningen till Nära vård behöver vi fokus på förebyggande insatser och åtgärder inom den kommunala primärvården (hemsjukvården). Ydre kommuns befolkningsstruktur visar att andelen äldre kommer att öka ansevärt vilket i sin tur även det kommer att belasta den kommunala primärvården, fler lever längre med sina sjukdomar, skador och funktionsvariationer. All verksamhet som bedrivs behöver ha ett "Nära vård tänk" där samarbete med regionen är viktigt, både lokalt och regionalt, för alla målgrupper.

Sjuksköterskor och specialistundersköterskor behöver ha god kompetens om både multisjuka äldre, demens och inom palliativ vård.

Under hösten 2024 påbörjas implementeringen av läkemedelsautomater där Ydre kommun har deltagit i gemensam upphandling med andra östgötakommuner. Detta som en viktig del

av anpassningen till en åldrande befolkning genom införandet av välfärdsteknik. Denna utveckling måste ses över en flerårig tidshorisont med många successiva utvecklingssteg som kan leda till effektiviseringar och kvalitetsförbättringar för vårdtagarna. Noteras bör dock att denna utveckling inte kommer att vara gratis.

En ombyggnation av Solängen förväntas ta sin början under 2025 och avslutas 2027. Verksamheten behöver ha en aktiv medverkan både vad gäller planering, organisering och logistik. Det kommer framförallt påverka boende och omvårdnadspersonal men även administrativ personal. Under perioden kommer en förskjutning av platser att ske från vård- och omsorgsboende till fler demensplatser. I den planerade ombyggnationen finns en ny psykiatrisk avdelning med plats för fem personer, denna avdelning är mer personalintensiv men kommer att minska behovet av köp av externa platser med specialinriktning.

En utökning av korttidsplatser inklusive växelvård planeras för att möjliggöra avlastning för anhöriga så att fler äldre kan bo kvar hemma länge. Det blir viktigt att fortsätta arbetet inom Träffpunkt senior, insatser för att motverka ensamhet bland äldre som kan leda till psykisk ohälsa samt en möjlig arena för medarbetare att öka kunskapen om egna förebyggande insatser.

Beslut utifrån samsjuklighetsutredningen förväntas dröja, målgruppen med komplex kombinationsproblematik förväntas även fortsättningsvis hanteras av kommunen

Ny LVU-lagstiftning (lagen om vård av unga) ses över. Beslut om när skarpt läge oklar.

Förvaltningen behöver tillsammans med Ydre bostäder undersöka möjligheter för att starta upp någon form av gruppboende/stödboende för personer inom målgruppen LSS. Behovet är identifierat i det pågående arbetet med riktlinjer för bostadsförsörjning.

Fortfarande väntas beslutet om det blir en huvudman för personlig assistans utifrån Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I det nationella förslaget som lagts fram är det staten som förmodas ta över ansvaret.

2026-2028

Övergripande

Samverkan med övriga kommuner inom ITSAM samt övriga grannkommuner och SKR kommer långsiktigt vara det som påverkar kommunens förmåga att leverera kvalitativa välfärdstjänster till kommunens invånare.

Under kommande år planeras upphandling av ekonomisystem tillsammans med övriga ITSAM-kommuner. Till projektet kommer det att avsättas ekonomitjänst 100 % i tre år. Upphandlingar kommer även att påbörjas för slam, nya fordon och lokalvård.

Under kommande år räknar vi med att arbeta med gemensam kundtjänst/växel tillsammans med övriga ITSAM-kommuner. Projektet beräknas spara 700 000 kr från 2026.

Barn- och utbildningsförvaltningen

2026

Kostabonnemangen som införts behöver ses över och i en framtid eventuellt kunna vara gratis för pedagogiska måltider.

En särskild undervisningsgrupp kan behöva startas för att möta fler elevers behov, en speciallärare har anställts för att ha ansvaret i gruppen.

Upptagningsområdet för skolskjutsar kommer eventuellt att ändras för att möta behov hos både medborgare och fördelning av elever till de båda grundskolorna som finns i Ydre. Detta kan bli en ökad kostnad för förändrade skolskjutsbehov.

Uppdragsutbildning för grundlärare i fritidshem ses över för att stärka kompetensen i fritidshemmen.

En del av tjänster inom administration har ej tillsatts då ett uppdrag har varit att effektivisera inom administration. Barn och utbildning har minskat med 30 % tjänst.

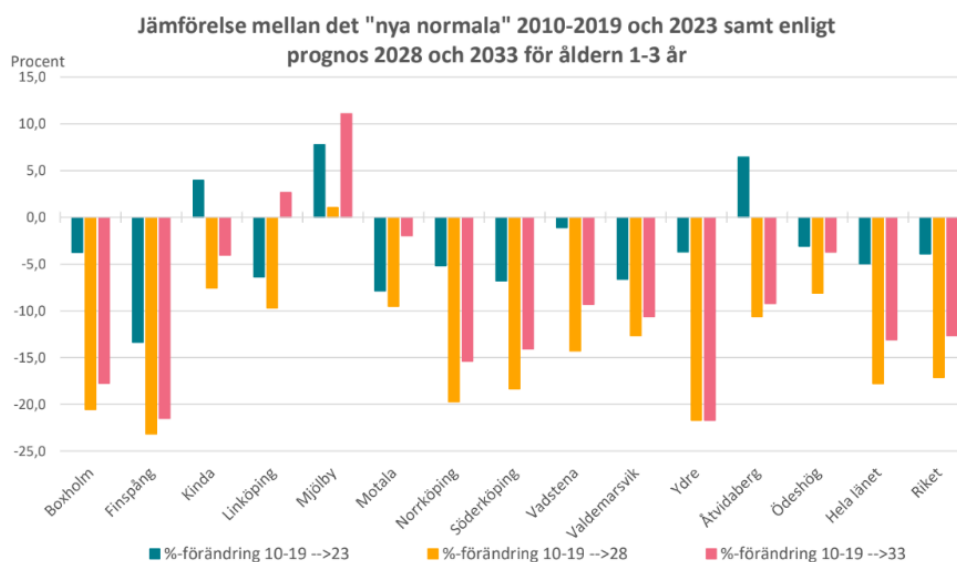
Samverkansområdet Holaveden kommer att implementeras i Ödeshög, Boxholm, Tranås, Aneby och Ydre för gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning.

Analys av framtidens behov av förskolor och fritidshem är uppstartad.

2027

En analys behöver vara färdig med hur många barn som har behov av förskola och fritidshem och hur det eventuellt påverkar antalet platser och lokaler som behöver anpassas till barn- och utbildningsförvaltningens budget. Prislappen för Ydres barn påverkas av ett rikssnitt när andra kommuner sparar och effektiviserar sina kostnader.

2028

Ett fortsatt arbete kring att se över lokaler och anpassningar inom budgetramen, detta arbetet kommer att ske parallellt med politikens viljeinriktning att bli fler i Ydre och kommer att bevakas så detta går hand i hand med behoven.

Prislappsmodellens tydlighet kommer att ligga till grund för arbetet under åren 2025-2028.

Om ökade "overheadkostnader" (olika stödfunktioner på kommunövergripande nivå) tillkommer eller får en högre kostnad behöver detta ses över tillsammans med alla förvaltningar. Detta gäller även när barnantalet minskar så kan detta påverka fler organisationer än Barn- och utbildningsförvaltningen.

Elevantalet sjunker och det kan innebära på sikt att klasser kommer bli enparallelliga.

Kommunledningsförvaltning

2026

Fastighet

Räddningsstation portar skalskydd 0,4 mnkr, Ydreskolan takfönster skalskydd 1,0 mnkr

Ydre Vårdshus 0,1 mnkr inre underhåll. Utöver detta kommer åtgärder med anledning av kostutredning, beredskap och energieffektiviseringar i form av byte till ledbelysning, solceller och åtgärder mot värmeförluster.

I samband med att skolbiblioteken eventuellt får krav på fast bemanning, så har behov av samlokalisering, av de olika biblioteks ytorna på Ydreskolan, lyfts fram av verksamheten.

Avfall och renhållning

Upphandling av ny entreprenör för transporter och insamling av samtliga fraktioner måste vara klar under våren 2026

Fastighetsnära insamling genomförs för resterande delar av Ydre och fritidsboenden detta skall vara klart senast 1 januari 2027,

Ersättningar för insamling av förpackningar på allmänna platser och besöksmål kommer att kunna erhållas av Naturvårdsverket

Gata, park, VA, fjärrvärme

Det finns behov av att färdigställa parkeringen mellan förskola och idrottshall, då det är mycket trafikerat. 2023 köptes det in material för att sätta upp en provisorisk lösning tills den permanenta lösningen är på plats.

Kultur, bibliotek, fritid, förening

Se över hur bibliotekets filial i Hestra kan hålla öppet fler dagar i veckan och bemannas i samverkan med skolan.

En eventuell höjning av driftbidraget till föreningar (redan för 2025) behöver ses över och en fördjupad titt på prislappsmodellen.

Kansli

Genomförande av allmänna valet 2026.

2027

Avfall och renhållning

Ny återvinningscentral står klar

Gata, park, VA, fjärrvärme

Arbete med ledningsnätet fortsätter, verksamheten har lyckats att hålla takten i utbyte av rörnätet som planerat.

Det föreligger behov av att rusta upp våra avlopps- och dricksvattenverk, speciellt i fråga om styrning och övervakning. Om planerna med ny fjärrvärmelösning fortsätter bör kommunen även separera övervakningssystemen, då det idag är samma system för vatten, avlopp, fjärrvärme och fastigheter.

2028

Kultur, bibliotek, fritid, förening

Finansiering av tjänsten som projektsamordnare för barn och unga, den har beviljats som prioritering under åren 2024-2027.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Inom samhällsbyggnadsförvaltningen verksamhetsområde är fokus 2 år och framåt

- Utveckling av bostadsområden i attraktiva lägen.
- Utveckling av orterna Asby, Hestra, Rydsnäs och Österbymo för att dessa ska vara attraktiva bostadsorter. Ett särskilt fokus på att stärka Hestra som pendlingsort till Tranås och att stärka Österbymo som en attraktiv centralort med god service.
- Stärka den civila beredskapen både inom kommunens verksamheter och för invånare och verksamheter inom kommunens geografi.
- Utveckla räddningstjänstens förmåga att verka under höjd beredskap.
- En effektiv organisation för verksamhetens myndighetsutövning, som håller kostnaderna ut mot medborgare och näringsliv nere.

Socialförvaltningen

En stor utmaning under kommande år är kompetensförsörjningen, att vi är tillräckligt många med rätt kompetens. Här kommer även vikten av mellankommunalt samarbete vara viktigt inom framförallt specialiserade områden och insatser av mer "sällankaraktär", exempelvis familjerätt, budget-och skuldrådgivning

Uppbyggnaden av det mellankommunala familjehemsarbetet förväntas starta upp under perioden för att de nio östgötakommuner som ingår i samarbetet i större utsträckning ska arbeta med egna familjehem i närmiljön istället för konsulentstödda familjehem som ofta har en längre geografisk spridning, kostar betydligt mer och inte generellt har högre kvalitet.

Förvaltningen kommer behöva lägga ett omfattande arbete under kommande år på en anpassning till ny socialtjänstlag och en anpassning av utbud i form av stöd, service, rådgivning och behandling för alla målgrupper.

En utökning av korttidsplatser inklusive växelvård planeras för att möjliggöra avlastning för

anhöriga så att fler äldre kan bo kvar hemma länge. I förvaltningens planering finns ett mål att minska andelen äldre med behov av plats på särskilt boende från dagens 16 % över 80 år till 14% fram till 2027. Därför är det extra viktigt med fortsatt arbete inom Träffpunkt senior, insatser för att motverka ensamhet bland äldre som kan leda till psykisk ohälsa samt öka kunskapen om hur den enskilde kan påverka sitt sin egen hälsa samt hur underlätta och förbereda sig för att bo kvar hemma så självständigt som möjligt.

Under hela perioden kommer förvaltningen att implementera välfärdsteknik i den takt som kan försvaras utifrån nytta och ekonomi. Arbetet genomförs inom ramen för vår Itsam struktur.

Kommunens viljeinriktningar och målarbete

Från och med 2024 har Ydre kommun fem viljeinriktningar. I juni 2024 fastställde kommunfullmäktige tio uppdrag och ett finansiellt mål. Under kommande år kommer de att förankras och arbetet med aktiviteter och nyckeltal implementeras fullt ut i organisationen. Riktlinjer för bedömning och uppföljning kan komma att behöva justeras i takt med att uppföljningar görs.

Vid en utvärdering av god ekonomisk hushållning ska utfallet avseende finansiella och verksamhetsmässiga mål vägas samman. En kontinuerlig uppföljning och utvärdering är en nödvändig förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning, där det fleråriga perspektivet är viktigare än det enskilda räkenskapsåret.

Ydre tar sikte mot en hållbar kommun för alla

Med denna viljeinriktning menas:

Att bo och leva i Ydre ger ett nära och hållbart liv på landsbygden, med levande byar och samhällen. Ydre är en aktiv aktör på den regionala arenan. Här finns en god infrastruktur och inkluderande samhällsplanering med varsam exploatering i naturskön miljö där det finns plats för fler. I samverkan med olika aktörer och näringsliv skapar och vårdar vi framtidens Ydre för alla.

Till viljeinriktningen hör två uppdrag.

Uppdrag	Aktivitet	Nyckeltal	Utfall	Utfall	Prognos	Mål 2025	Planeringskommentar	
			2022	2023	för 2024			
● Ge goda förutsättningar för att vi ska bli fler i Ydre	● Oka inflyttningen till Ydre kommun	Nettoinflyttning (antalet inflyttade minus antalet utflyttade)/år			●	15	Marknadsföra detaljplanlagda tomter och att aktivt möta markägare och byggindustri genom kampanjer, informationsmöten, inbjudan till möte/dialog om att exploatera, att vara del i markanvisningar, aktiviteter mot kontrollansvariga, förändringar i lagstiftningen.	
		Antal utåtriktade aktiviteter mot markägare och byggindustri/år			●	2	2	
	● Främja byggande	Antal planbesked för tillskapande av attraktiva bostäder/år			●	2	2	Utveckling av planlagd och ej planlagd mark för tillskapande av attraktiva bostäder.
		Antal tillskapade tomter på detaljplanlagd mark under senaste femårsperioden			●	35	25	Detaljplaner antagna av fullmäktige.
● Kommunens klimatavtryck ska minska	● Minska kommunens koldioxidavtryck	Andel nettoförbrukad el i kWh i kommunens verksamheter/år, jämfört med föregående år	3031,6	2979,9	● 6% 2800	≥5% minskning	Minska nettoförbrukningen av el i kommunens verksamheter.	
		Antal tillskapade laddplatser for elfordon inom Ydre kommun/år			● 0	4	Planer finns för 2 snabbladdningsplatser i Österbymo på kommunal mark men väntetiden på framdragnin av el är upp till 6 månader hos E.ON, vilket fördröjer arbetet.	
		Antal ton avfall förbränt/år, jämfört med föregående år	3251,1	2170,5	●		minskning	Minska mängden avfall som går till förbränning genom bättre sortering.
		Andel lokalproducerad livsmedel			●		50%	Avser Östergötland med närliggande län enligt upphandlat avtal.
		Andel svensktoproducerade livsmedel			●		80%	Bibehålla inköp av kött, mjölk och svenska råvaror under 2024 i jämförelse med 2023. Kolla upp statistik i verksamhetssystemet, hur den tas fram och vad den grundas på.

Ydre ger förutsättningar för varje individ att utvecklas

Med denna viljeinriktning menas:

I samverkan med skola, socialtjänst, kultur, fritid, hälsa och sjukvård arbetar Ydre värdeskapande för att ge varje individ förutsättningar och möjligheter till att utvecklas. En trygg och kreativ miljö stimulerar och utmanar lusten till att lära och uppnå kunskapsmål. Ydre erbjuder stödstrukturer och meningsfulla fritidsaktiviteter och arbetar rättighetsbaserat för trygga och välmående "ydrebor".

Till viljeinriktningen hör två uppdrag.

Uppdrag	Aktivitet	Nyckeltal	Utfall	Utfall	Prognos	Mål 2025	Planeringskommentar	
			2022	2023	för 2024			
● Elever som slutar grundskolan ska ha god behörighet till gymnasieskolan	● Tidiga insatser	Andel av årskull som fått hembesök i projektet Bokstart			●	80%	Erbjuda föräldrar till 6 månaders bebisar hembesök med syfte att tidigt stimulera språkutveckling. Besök hos barn födda under 2024 pågår fram till halvåret 2025. Prio av besök till "förstfödda" barn.	
		Andel elever som upplever sig trygga			●	90%	96%	Mätning görs vid årsskiftet utifrån olika enkäter som genomförs tex. skolinspektionen, verksamhetens trygghetsenkät och en analys av inkomna kränkningsärenden i vårt verksamhetssystem Drafit. Under hösten analyserar skolans ledningsgrupp i det systematiska kvalitetsarbetet.
	● Måluppfyllelse i skolan	Andel elever i årskurs 1 som kan avkoda/läsa			●	100%	96%	Utifrån Skolverkets bedömningstöd och kartläggningsmaterial från årskurs f-3.
		Andel elever i årskurs 3 som är godkända i matematik			●	83%	96%	
		Andel elever i årskurs 3 som är godkända i svenska			●	85%	96%	
		Andel elever i årskurs 6 med lägst betyg E i matematik och svenska			●	89%	96%	
		Andel elever i årskurs 9 med lägst betyg E i alla ämnen			●	75%	96%	
● Kommunen medverkar aktivt i förflyttningen till Nära vård	● Hälsöfrämjande och preventiva aktiviteter vid förskjutningen mot Nära vård	Antal varierande fysiska aktiviteter/år			●	110	120	Erbjuda varierande fysiska aktiviteter
		Andel av besök från rehab vid nyansökningar till hemtjänstinsatser/år			●	50%	95%	Besök av rehab i samband med biståndsbedömning preventivt arbete
		Antal genomförda samverkansmöten med vårdcentralen/år			●	6	8	
		Antal genomförda ronder med vårdcentralen/år			●	55	60	
		Andel av personer äldre än 80 år som bor i ordinarie boende/år			●	87%	86%	Möjliggöra för äldre att bo kvar hemma.

Ydre främjar ett tryggt och självständigt liv

Med denna viljeinriktning menas:

Alla har rätt till ett tryggt liv med livskvalitet. En bostad, egen försörjning och social gemenskap. Ydre arbetar för att främja och stimulera möjligheten till ett självständigt liv. Ydre erbjuder olika insatser, omsorg och stöd i livets olika skeenden. Ydre skapar möjligheter till ett aktivt och rikt liv för alla åldrar.

Till viljeinriktningen hör två uppdrag.

Uppdrag	Aktivitet	Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos för 2024	Mål 2025	Planeringskommentar	
● Skapa goda möjligheter till egen försörjning och deltagande i samhället	● Antal hushåll med ekonomiskt bistånd	Antal hushåll med ekonomiskt bistånd			● 18	20	Minska antalet hushåll med ekonomiskt bistånd.	
		● Arbetsmarknadsåtgärder	Antal personer med praktik/år			● 7	4	
			Antal språkpraktikveckor/år i kommunala verksamheter och i näringsliv			● 37	13	
			Antal personer i arbetsutbildning/arbetsförberedande praktik/år			● 3	4	
			Antal arbetsmarknadsanställningar			● 2	3	
			Antal anställningar med stöd av enbart jobsök, cv.			● 2	3	
			Antal anställningar med stöd ex nystartsjobb			● 2	3	
			Antal genomförda träffar/år utifrån lokal överenskommelse med Arbetsförmedlingen			● 3	4	
● Kommunen ska ha god civil beredskap	● Stärka kommunens och medborgarnas förmåga att förebygga och hantera kriser och krig	Antal civila insatspersoner knutna till räddningstjänsten/år			● 3	5	Starta upp verksamhet med CIP	
		Antal utbildade personer inom HLR/år			● 125	125	Bedriva utbildning inom HLR	
		Antal utbildade personer i brandskydd/år			● 100	125	Bedriva utbildning inom brandskydd	

Ydre stärker företagande och bidrar till ett rikt föreningsliv

Med denna viljeinriktning menas:

Ett rikt näringsliv med grund i de gröna näringarna, besöksnäring och småskalig industri ger en stark och trygg utveckling av kommunen. Ydre upprätthåller god service, goda relationer och täta kontakter till företag, organisationer och föreningar, genom att erbjuda stödfunktioner. Ett rikt kultur- och föreningsliv skapar mötesplatser, minskar utanförskap, är hälsofrämjande och ger mervärde för alla som bor i Ydre.

Till viljeinriktningen hör två uppdrag.

Uppdrag	Aktivitet	Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos för 2024	Mål 2025	Planeringskommentar
● Skapa goda förutsättningar för näringslivet	● Verka för att fler företag ska startas i Ydre	Antalet nätverksträffar där näringslivsstrateg bjuder in näringslivet			●		Kommunen arrangerar/tar initiativ till nätverksträffar för företag i kommunen i syfte att nätverka och behålla ett gott företagsklimat. Informera näringslivet om Cirkulär kraftsamling och inspirera till symbioser mellan olika aktörer. Uppmuntra företag att anmäla sig till FREJA projekt. Informera företag och föreningar om möjlighet att söka pengar till projekt med stöd av LEADER-område Astrid Lindgrens hembygd.
		Placering i Svenskt Näringslivs kommunrankning	32	21	●	≤50	
● Skapa goda förutsättningar för kultur- och föreningsliv	● Främja barn och ungas deltagande i kommunens kulturverksamheter	Andel elever 9-16 år som är inskrivna i kulturskola/läsår			●	≥40%	Erbjuda attraktiv kulturskola.
		Antal aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek/år, antal/1000 inv, 0-18 år	179,5	190,9	●	≥150	
	● Främja föreningssamarbeten och dialog med kommunen	Antal aktivitetstillfällen med "samordnade" kommunala resurser/år			●	7	Kommunen arrangerar/tar initiativ till forum, träffar och aktiviteter för föreningslivet.

Ydre är en attraktiv kommun för medborgare och medarbetare

Med denna viljeinriktning menas:

Ydre är en tillgänglig och modern förvaltning med god ekonomi som ger en effektiv service till sina medborgare. Ydre rekryterar och behåller rätt kompetens samt vårdar relationen med sina medborgare i demokratiska processer. Ydre ska vara en välkänd bygd som attraherar en mångfald av människor som vill leva i en god naturnära miljö med närhet till större städer. En landsbygd "mitt i smeten!"

Till viljeinriktningen hör två uppdrag.

Uppdrag	Aktivitet	Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos för 2024	Mål 2025	Planeringskommentar	
● Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare	● Höja totalindex för hållbart medarbetarengagemang (HME)	Motivation, jämfört med föregående mätperiod	77,4	79	●	högre	Genomföra medarbetarenkät och arbeta inom delarna motivation, ledning, styrning.	
		Ledning, jämfört med föregående mätperiod	74,4	76,6	●	högre		
		Styrning, jämfört med föregående mätperiod	75,6	78,6	●	högre		
● Ge god kommunal service	● Handläggningstid	Väntetid i antalet dagar i snitt från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd/år			●	5	4	Dagar från aktualisering till beslut ekonomiskt bistånd.
		Inkomna synpunkter och klagomål som fått återkoppling inom två veckor/år			●		90%	När e-tjänst är införd kommer arbetsinsatsen att följa upp minska.
	● Digitalisera handläggningsprocesser	Andel tjänster som är e-tjänster/år			●		90%	Implementera digital handläggning. Varje verksamhet räknar antalet tjänster (blankett, formulär, e-post, e-tjänst).

Finansiellt mål

I det finansiella målet ingår 3 delmål.

Finansiellt mål	Delmål	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos för 2024	Mål 2025	Planeringskommentar
●	● Koncernens soliditet inklusive pensionsskuld ska förbättras eller hållas oförändrad jämfört med föregående år	19%	21,6%	● 23,9%	förbättrad	Soliditeten ska stärkas kontinuerligt.
	● Kommunens resultat ska uppgå till minst 2% av skatteintäkter, generella bidrag och kommunala fastighetsavgiften över en rullande 10-årsperiod	6,1%	1,5%	● 2,48%	≥2%	För att Ydre kommun ska kunna hantera konjunktursvängningar och ha en handlingsfrihet är det viktigt att bygga upp reserver i form av eget kapital vilket kräver ett positivt resultat över tid. Det ekonomiska resultatet ska också vara tillräckligt stort för att klara pensionsutbetalningar och investeringar i framtiden.
	● Kommunens egenfinansieringsgrad för investeringar över en rullande 10-årsperiod ska uppgå till 100%, exklusive affärsverksamhet och investeringar med avskrivningstid över 26 år enligt prislappsmodellen			● Ja	JA 100%	Investeringar i skattefinansierad verksamhet och där genomsnittlig avskrivningstid understiger 26 år ska finansieras utan extern upplåning.

Personal

Nuläge

Arbetad tid

Antalet årsarbetare ökade under 2023 till 288 stycken, i jämförelse med året innan där antalet var 276. Nyckeltalet årsarbetare är ett tal som varit mycket påverkat av pandemin då alla ledigheter och frånvaro räknas av den arbetade tiden. En årsarbetare är lika med 1700 timmar.

Att antalet årsarbetare ökar beror inte bara på att fler är anställda, utan att sjukfrånvaro och annan frånvaro har minskat. När någon blir sjuk eller har annan korttidsfrånvaro, är det inte alltid att en vikarie behöver tillsättas eller mertid beordras. Därför resulterar en minskad frånvaro i att det blir fler årsarbetare. Statistiken för timavlönade är cirka fem årsarbetare mindre än 2022 och även där visar det att frånvaron varit mindre i och med att inte lika många timmar har arbetats av timavlönade.

Eftersom behovet av våra tjänster ökar, framförallt inom äldreomsorg och hälso-sjukvård, så kommer den arbetade tiden troligen öka under perioden. Vissa delar av kompetensförsörjningsplanen kommer att handla om att hitta nya lösningar för att minska den arbetade tiden, men det kommer inte avhjälpa hela det behovet.

	2020	2021	2022	2023
BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRV	98,3	102,6	95,8	98,8
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNING	55,9	55,6	58,2	60,9
SOCIALFÖRVALTNINGEN	115,1	119,6	122,5	128,5
TOTAL	269,3	277,7	276,4	288,05

Sjukfrånvaro

Året inleddes med en lägre sjukfrånvaro i jämförelser med föregående år. Under maj, juni och juli har den dock varit högre. Det gör att sjukfrånvaron är något högre i perioden jämfört med föregående år. I jämförelse med åren innan så är det dock en låg sjukfrånvaro, även i jämförelse med åren före pandemin.

Det är både den korta och den långa sjukfrånvaron som är något högre men den långa sjukfrånvaron har ökat något mer än korta. Det framgår av i nyckeltalet Sjukfrånvaro 60 dagar, som SKR använder, som jämför förhållandet mellan kort- och lång sjukfrånvaro och det ligger något högre i jämförelse med 2023.

Sjukfrånvaron i Samhällsbyggnadsförvaltningen ligger i Kommunledningsförvaltningens siffror med anledning av att de tillhörde samma förvaltning under perioden.

	2023 jan-juli	2024 Jan-juni
Total	6,7	7

Sjukfrånvaro per förvaltning

	2023 jan-juli	2024 jan-juli
Barn- och utbildningsförvaltningen	6,4	7,2
Kommunledningsförvaltningen	1,8	2,4
Socialförvaltning	9,5	9

Framtid

Ydre kommun står inför stora utmaningar när det gäller den framtida kompetensförsörjningen. Ydres demografi visar att kommunens befolkning blir äldre och invånarna i arbetsför ålder minskar. För att klara den stora kompetensförsörjningsutmaningen behövs gemensamma strategier som blir avgörande för att vara en attraktiv arbetsgivare. Våren 2024 fattades därför en ny kompetensförsörjningsplan där strategier beskrivs i syfte att möta utmaningarna. Vi behöver inte bara bli fler medarbetare, vi behöver också hitta nya lösningar och arbeta på smarta sätt, som exempelvis samverka med andra kommuner.

Ydre kommun kommer behöva fortsätta rekrytera, framför allt inom Socialförvaltningen med anledning av den demografiska utvecklingen. Två nya avdelningar ska öppna inom äldreomsorgen under perioden och det återstår att se hur mycket resurser det kräver i form av personal.

Med en åldrad befolkning ökar också behovet av hemsjukvård och hemtjänst. Behovet kan förebyggas med hälsofrämjande insatser och hjälpmedel, men det kommer leda till att fler personella resurser kommer att behövas.

Vidare kommer de som går i pension ersättas till största del. Även annan personalrörlighet kommer att ersättas i stor utsträckning.

Pensionsavgångar

Titel/tjänst	2025	2026	2027	2028
Barn- och utbildningsförvaltningen	2	0	2	2
Kommunledningsförvaltningen	5	1	1	2
Samhällsbyggnadsförvaltningen	0	0	0	0
Socialförvaltningen	3	6	2	4

Pensionsavgångar i Ydre kommun sker vanligen vid 65 års ålder. Tabellen ovan visar medarbetare som fyller 65 år.

Däremot ser vi att medarbetare väljer att stanna kvar i sina anställningar längre än så. I organisationen har vi totalt 14 stycken tillsvidareanställningar som redan fyllt 65 år eller är äldre.

Personalbehov

Under perioden kommer förhoppningsvis ombyggnationen av Solängen vara klar som betyder att två nya avdelningar har tillskapats med en förskjutning av platser från vård- och omsorgsboende till fler demensplatser samt en ny psykiatrisk avdelning. För Socialförvaltningen innebär detta en utökning av antalet platser inom äldreomsorgen. Det för i sin tur med sig att det kommande personalbehovet under perioden kommer att öka med flera årsarbetare både vad gäller omsorgspersonal och enhetschef men det återstår att se hur mycket resurser det kräver i form av personal.

Kompetensförsörjning/utvecklingsplan för personal

Kommunstyrelsen beslutade en ny kompetensförsörjningsplan våren 2024. Syftet och målet med planen är att utgå från ett gemensamt arbetssätt för att skapa en god kompetensförsörjning i Ydre kommun genom att arbeta medvetet, kontrollerat, uppföljande och systematiskt.

Planen gäller 2024–2028. Under 2025 kommer samtliga förvaltningar, tillsammans med HR, arbeta med kompetensförsörjningsplanen utifrån behovet som finns i respektive förvaltning.

Samtliga medarbetare har en individuell utvecklingsplan som upprättas i dialog med närmaste chef under medarbetarsamtalet. Planen följs sedan upp i prestationssamtalet.

Investeringsbudget med projektbeskrivningar på alla projekt

Plan för investeringar 2025-2031								
Förändringar								
Investeringsplan 2024-2030	PLAN	PLAN	PLAN	PLAN	PLAN	PLAN	PLAN	Förslag totalt
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2025-2031
Bredband (Alla projekt)	4 600	3 600	600	600	600	0	1 000	11 000
Utbyggnad fjärrvärme	1 200	1 200	0	0	0	0	0	2 400
VA-investeringar	5 000	10 800	15 000	15 000	11 900	0	0	57 700
Avfall-Renhållning Återvinningscen	3 900	3 600	400	400	0	0	0	8 300
Fysisk miljö tätorter	3 550	2 250	3 150	150	450	300	1 000	10 850
Infrstruktur GC och kollektivtrafik	1 050	1 000	400	400	400	400	400	4 050
Räddningstjänst Civilberedskap	550	300	2 800	300	0	0	0	3 950
Infrastruktur Rydsnäs camping	1 000	1 000						2 000
Inventarieinköp BoU	400	300	400	400	400	400	400	2 700
Kök Ydreskolan		9 000						9 000
Inventarieinköp Soc	700	700	200	200	200	200	200	2 400
Kök Solängen			6 000					6 000
Inventarieinköp KLF	560	500	200	200	200	200	200	2 060
Investeringsbank (ingen finansiering)	1 500	844	1 275	1 640	1 500	1 500	0	8 259
Planerat underhåll fastigheter	2 330	940	835	560	800	800	400	6 665
Ekonomisystem	250	250	250	0	0	0	0	750
Solcell och energieffektiviseringar	1 500	1 500	500	0	0	0	0	3 500
	28 090	37 785	32 010	19 850	16 450	3 800	3 600	141 584

Projektbeskrivningar

Bredbandsutbyggnad

Efter att projekten Asby Udde och Österbymo-Svinhult är genomförda har över 90 % av alla hushåll tillgång till bredband via fiber. Med tillgång menas att man är ansluten eller har möjlighet att ansluta sig för en kostnad som understiger 40 000 kr.

Utbyggnadsprojekten Ydre Syd och Ydre Mitt är i september 2024 i projekteringsfasen. Grävstart kommer ske i slutet av 2024. I dessa projekt är den kommunala investeringen beräknad till 2 200 000 kr. När Ydre Syd och Ydre Mitt är klara i slutet av 2026 har 95 % av alla hushåll tillgång till bredband med 1 Gbit/s.

Den utbyggnad som återstår i kommunen är mycket kostsam och bedöms enbart vara möjlig med statligt bredbandsstöd. I augusti 2024 lämnade Ydre kommun in en ansökan innehållande två utbyggnadsprojekt. Det sökta stödbeloppet är på 20 000 000 kr och bedöms täcka alla byggkostnader för dessa projekt. Om dessa projekt fullföljs uppnår Ydre kommun regeringens nationella mål om att 98 % av alla hushåll ska ha tillgång till bredband med 1 Gbit/s 2025.

Fjärrvärme

Utredning kring fjärrvärmen pågår och kommer presenteras för Kommunstyrelsen under hösten 2024

Förstudien har presenterats och nästa steg är en detaljprojektering av projektet. Alla inblandade parter ser positivt på projektet. Beroende på hur det slutligen utformas beräknas

investeringskostnaden till ca 7 500 000 kr.

VA investeringar

Utbyggnad enligt av Kommunfullmäktige antagen VA-plan. Denna satsning är på totalt 150 mnkr fördelat på 12 år mellan 2023–2040.

VA Rydsnäs, mindre jobb för att kunna tillgodose nya tomter som exploateras i östra delen av samhället. Vidare görs reinvesteringar i vattenverk för att säkra god dricksvattenkvalitet.

Mindre insatser i hela kommunen kommer att göras för att underlätta och möjliggöra de större arbeten som kommer. Bland annat kommer det installeras spolposter på flera punkter inom respektive verksamhetsområde. Detta för att kunna omsätta vatten och ta prover ute på nätet.

I Österbymo kommer ledningar vid Kisavägen och Köpmannagatan att ses över. Hur omfattande arbetet blir vet vi inte förrän vintern 2025 då vi inväntar inspektion av dessa ledningar.

I Rydsnäs kommer vi under 2025 påbörja arbeten utmed Lägernvägen och Rydåsgatan. Arbetet beräknas vara färdigt hösten 2025. Planen är att sammanlagt 900 meter ledning byts ut.

Under kommande fem år (2024–2028) kommer underhållsfilming av ledningsnätet genomföras för att ha ett bättre underlag och kunna göra säkrare prioriteringar och samtidigt minska inläckage.

Under 2024 har ett arbete utförts i Hestra samhälle, cirka 1800 meter ledning har nu bytts ut.

Arbete med säkrad drift av avloppsreningsverk fortsätter under 2025–2027. Uppgradering av dessa sker för att möta framtidens krav på rening.

Bland annat kommer luftning av inkommande slam att ses över, för att få en bättre process i detta steg.

Förstudie om nya reningsverk i Ramfall och Rönnäs genomförs under 2025. Speciellt i Rönnäs har vi stora säsongvariationer som kräver ett mer flexibelt reningsverk.

Beläggning gator

I samband med nya VA-ledningar får gator ett nytt ytskikt och även några gator med riktigt dålig beläggning kommer att toppas. Finansiering sker via investeringsbanken.

Återvinningsanläggning och fastighetsnära insamling

Då befintlig deponi troligtvis inte längre kan användas efter 2027 finns det behov av att investera i en ny återvinningsanläggning. Investeringskostnaden för Boxholms kommun, som investerade i en motsvarande anläggning, var 6 mnkr samt årlig driftkostnad i form av personal och transporter. Vid studiebesök hos Sydnärkes Kommunalförbund (Laxå, Askersund, Hallsberg, Lekeberg) under sommaren 2024 framkom indikationer på att kostnaden väsentligt avviker från denna kalkyl. Under 2025 behöver detta utredas i samband med att ny avfallsplan och renhållningsordning tas fram. Eventuellt bör beloppen flyttas fram och en ny årlig driftkostnad räknas fram. I samband med att kommunen den 1 januari 2024 tagit över ansvaret för insamling och transporter av samtliga förpackningar (kartong, plast, glas och metall) behöver ett arbete med att få till mer fastighetsnära insamling genomföras.

Investeringar tas fram i samma ordning som ovan.

Fysisk miljö i tätorter

Medel är avsatta för platsutveckling i kommunens tätorter för att skapa attraktiva områden. Detta kan avse både utveckling av utomhusmiljöer, befintliga fastigheter och nya fastigheter. Kommunstyrelsen fattar beslut om genomförande av specifika projekt inom ramen för denna budget.

Gång- och cykelvägar i Ydre som del av Länstransportplanen

Medel finns avsatt i investeringsbudgeten för att samfinansiera utbyggnad av gång- och cykelvägar utmed statlig väg, utifrån de prioriteringar Ydre kommun tidigare skickat in till länstransportplanen. Osäkerhet råder kring huruvida investeringsmedel kan användas för att samfinansiera gång- och cykelvägar.

Utbyggnad av infrastruktur för gång, cykel, kollektivtrafik och biltrafik

Medel för att finansiera utbyggnad av framför allt gång- och cykeltrafik. Medel kan också användas för utbyggnad av infrastruktur för kollektivtrafik. Det kan även bli aktuellt att använda medel för anläggning av väg vid överenskommelse med Trafikverket om förändringar i väganslutningar i anslutning till statlig utbyggnad av gång- och cykeltrafik. Kommunstyrelsen fattar beslut om genomförande av specifika projekt inom ramen för denna budget.

Infrastruktur Rydsnäs camping

Efter lagakraftvunnen plan behöver medel avsättas för att möjliggöra utveckling av området till camping. Medel kommer att användas för att bygga ut infrastruktur (gata och va), samt markarbeten. Beslut om fortsatt utbyggnad tas av kommunstyrelsen separat.

Räddningstjänst civil beredskap

Nuvarande projekt inom civil beredskap

- Ny tankbil 2027
- ATV för skogsbränder och sjuktransporter 2025
- Sambandsutrustning och reservkraft 2024–2025

Investeringar Barn- och utbildningsförvaltningen

Satsningar på inne- och utemiljön på skolor och förskolor i kommunen, enligt plan, för detta finns det avsatt 300-400 000 kr per år..

Investeringar Socialförvaltning

Årligen finns 200 000 kr avsatta till inköp av inventarier och madrasser.

Här finns upptaget 500 000 kr extra under 3 år (2025–2027) för att köpa in inventarier och utrustning i verksamheten som behövs i samband med ombyggnaden av Solängen.

Investeringar Kommunledningsförvaltningen

Inköp av inventarier och utrustning som behövs inom administrationen för hela kommunhuset för detta finns det avsatt mellan 560-200 000 kr per år under planperioden.

Investeringsbank

Investeringsbanken ger finansiering till mindre och snabbt påkallade investeringar som kan tas inom befintliga ramar och inte skall behöva beredas mer än i Kommunstyrelsen.

Planerat underhåll, fastigheter

I underhållsplanen finns specifikationer för varje enskild åtgärd upptagen. Utöver detta finns 15 mnkr upptagna enligt alternativ två i kostutredningen som presenterades i maj för Kommunstyrelsen, för ombyggnad av köken på Ydreskolan och Solängen. Under våren kommer mer konkret kunna presenteras hur dessa investeringar skall gå till och beredskapsperspektivet kommer att beaktas särskilt.

Solceller energieffektiviseringar

Investering i solceller byte till LED lampor och andra energibesparande åtgärder. Detaljerad tidsplan finns ännu inte, investeringarna påbörjades under 2023 och fortsätter åren framöver. Byte av gatu- och offentlig belysning till LED-armaturer samt installation av solceller på reningsverket är i stort sett klart, total investering 4,7 mnkr. Slutfasen av utbyte till LED-belysning kommer under 2025–2026 och vi kommer även att separera de sista anläggningarna som i dag är omätt förbrukning på. Under 2025 kommer cirka 75 nya armaturer att monteras. Därefter planeras installation av solceller på kommunens fastigheter med störst energiförbrukning (Solängen, Ydre- och Hestraskolan). Parallellt med detta byts samtliga belysningspunkter i kommunens fastigheter ut till LED-armaturer.

Beslutade ramar

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Kommunledningsförvaltning	61 128	63 220	65 440	68 537
Var av Tekniska ram	57 578	60 170	62 790	66 787
<i>Innefattar bla</i>				
<i>Kapitaltjänstkostnad RD</i>	12 640	11 599	11 141	10 792 Ska delas med SBF
<i>Kapitaltjänstkostnad tillkommande</i>	1 181	965	652	536
<i>Lön - och prisökningar</i>	2 005	1 739	1 800	1 885
<i>KS avsatta medel</i>	428	443	458	480
<i>Demografi</i>				
Var av Prioriteringar	3 550	3 050	2 650	1 750
<i>Innefattar</i>				
<i>Fritidsgård</i>	478	478	478	478
<i>Ungdomscoach</i>	422	422	422	422
<i>* Lokalbudget kommunhus</i>	200	200	200	200
<i>* Utvecklingsorienterat arbete föreningar</i>	150	150	150	150
<i>1,0 tjänst Bibliotekarie</i>	450	450	450	450
<i>Val</i>	0	200	0	0
<i>ITSAM grundbidrag</i>	300	300	300	300
<i>* Digitalisering - ekonomisystem mm</i>	600	600	400	-200
<i>* Kompetensförsörjning</i>	450	450	450	450
<i>* Projekt Ydre 2030</i>	500	500	500	200
<i>Kundtjänst/kontaktcenter</i>	0	-700	-700	-700

Minskningar inom kundtjänst ser i dagsläget ut som svåra att lösa inom ITSAMS försorg till 2026

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Samhällsbyggnadsförvaltning	14 761	15 025	15 007	14 673
Var av Tekniska ram	12 314	12 894	13 586	14 152
<i>Innefattar bla</i>				
<i>Kapitaltjänstkostnad RD</i>				1 134 ligger i RD 2024
<i>Kapitaltjänstkostnad tillkommande</i>				
<i>Lön - och prisökningar</i>	484	413	413	404
<i>KS avsatta medel</i>	103	105	105	103
<i>Demografi</i>				
Var av Prioriteringar	2 447	2 131	1 421	521
<i>Innefattar</i>				
<i>Naturum</i>	447	447	447	447
<i>* Civilt försvar, TIB</i>	650	650	140	140
<i>* Digitalisering - Tjänst ITSAM, medel för engångskostnader</i>	700	700	700	-200
<i>* Färdtjänst</i>	400	400	200	200
<i>Naturum utställning</i>	250	134	134	134
<i>Administrativ effektivitet</i>		-200	-200	-200

Här kommer överflyttning av kapitalkostnaderna göra att förvaltningens ram ökar vilket också ökar behovet av att avsätta mer medel till KS

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Barn och utbildningsförvaltningen	86 627	87 558	87 020	86 823
Var av Tekniska ram	80 771	82 080	83 557	85 877
<i>Innefattar bla</i>				
<i>Kapitaltjänstkostnad RD</i>	497	483	469	454
<i>Kapitaltjänstkostnad tillkommande</i>	8	51	38	51
<i>Lön - och prisökningar</i>	2 841	2 408	2 393	2 388
<i>KS avsatta medel</i>	866	876	870	868
<i>Demografieffekt mellan åren</i>				
<i>Föskola</i>	-1 271	-1 309	-899	-308
<i>Fritids</i>	109	65	-77	-160
<i>Förskoleklass</i>	334	249	-367	-263
<i>Grundskola</i>	0	-288	-556	-212
<i>Gymnasie</i>	-1 508	-162	-1 687	-172
<i>Vux</i>	-6	-2	-5	-1
Var av Prioriteringar	5 856	5 478	3 463	946
<i>Innefattar</i>				
<i>2. Kombinationstjänster</i>	-300	-300	-300	-300
<i>* Små enheter inom FSK/FRITIDS</i>	3 705	3 705	1 850	0
<i>* Utökad SYV tjänst 50%</i>	306	306	306	0
<i>Utökad verksamhet kulturskolan</i>	150	150	150	150
<i>Hyra BoU kompensation Hestra grundskola</i>	1 052	947	852	767
<i>Hyra BoU kompensation Hestra förskola</i>	469	422	380	342
<i>Hyra BoU kompensation Hestra fritidshem</i>	196	176	158	143
<i>Hyra BoU kompensation Hestra förskoleklass</i>	60	54	49	44
<i>* Trygghetssamordnare</i>	218	218	218	0
<i>Administrativ effektivitet</i>	0	-200	-200	-200

Förvaltningen kompenseras för små enheter med 3,7 mnkr vilket avtrappas under 2027

samtidigt som det innebär minskningar av barn inom förskolan att finansieringen minskar med 3,4 mnkr. Minskningen inom gymnasieskolan är sannolikt inte ett problem då de interkommunala ersättningarna minskar i samma omfattning.

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Socialförvaltningen	114 063	117 956	122 818	126 620
Var av Tekniska ram	96 216	102 009	108 847	114 560
<i>Innefattar bla</i>				
<i>Kapitaltjänstkostnad RD</i>	334	286	262	246
<i>Kapitaltjänstkostnad tillkommande</i>	93	89	89	26
<i>Lön - och prisökningar</i>	3 741	3 244	3 377	3 482
<i>KS avsatta medel</i>	798	826	860	886
<i>Demografieffekt mellan åren</i>				
<i>65-79 år</i>	-283	-268	-556	-212
<i>80-89 år</i>	2 903	2 584	4 133	1 583
<i>90- år</i>	1 127	767	2 684	1 623
<i>LSS</i>	-66	-32	-31	-10
<i>IFO</i>	-50	-25	-25	-8
Var av Prioriteringar	17 847	15 947	13 971	12 060
<i>Innefattar</i>				
<i>* Aktivitetssamordnare</i>	545	545	545	0
<i>* Kommunal primärvård 2,25 nattbemanning</i>	1 950	1 950	1 950	1 950
<i>1. Delade turer</i>	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
<i>* Placeringar</i>	5 550	5 550	4 050	3 520
<i>Socialsekreterare placeringar</i>	1 400	1 400	1 400	1 400
<i>Digitalisering</i>	290	290	290	290
<i>* Hyra Vallvägen</i>	360	360	360	0
<i>3. Daglig verksamhet LSS</i>	0	0	0	0
<i>Verksamhetschef äldreomsorg</i>	1 000	1 000	1 000	1 000
<i>* Bemanning ÄO heltid</i>	1 500	1 500	1 500	1 500
<i>* Ombyggnad Solängen kostnader flytt hjälp och bemanning</i>	952	952	476	0
<i>* Bemanning ÄO 11 timmar</i>	1 900	0	0	0
<i>* Bemanning ÄO delade turer</i>	2 500	2 500	2 500	2 500
<i>* Bemanning ÄO helg 2 av 5</i>	2 400	2 400	2 400	2 400

Eftersom de demografiska tillskotten under perioden är stora måste detta beaktas när prioriteringarna utvärderas kommande budgetår.